

2011 / 019



> Retouradres Postbus 16375 2500 BJ Den Haag

Universiteit Twente  
College van Bestuur t.a.v. de heer prof.dr. H. Brinksma  
Postbus 217  
7500 AE ENSCHEDE

Rijnstraat 50  
Den Haag  
Postbus 16375  
2500 BJ Den Haag  
www.rijksoverheid.nl

**Contactpersoon**



**30 SEP. 2011**

Datum  
Betreft      Aanvraag macrodoelmatigheidstoets wo-bacheloropleiding Technology  
and Liberal Arts and Sciences

**Onze referentie**  
335357

**Uw brief van**  
6 juli 2011

**Uw referentie**  
S&C/394.459/lk

**Bijlagen**  
1

Geachte heer Brinksma,

Met uw brief van 6 juli 2011, door de Commissie Doelmatigheid Hoger Onderwijs (CDHO) ontvangen op 12 juli 2011, hebt u mij uw voornemen voorgelegd om de wo-bacheloropleiding Technology and Liberal Arts and Sciences per september 2012 als bekostigde opleiding te verzorgen in Enschede. Met uw brief van 21 juli 2011 hebt u uw voornemen op verzoek van de CDHO aangevuld.

**Advies CDHO**

De CDHO heeft mij bij brief van 19 september 2011, kenmerk 2011/019, positief geadviseerd over uw aanvraag. Dit advies, dat integraal onderdeel is van dit besluit, treft u hierbij aan. Ik heb geconstateerd dat dit advies zorgvuldig tot stand is gekomen en inhoudelijk afdoende is.

**Besluit**

Gelet op bovengenoemd advies van de CDHO, het bepaalde in de Wet op het hoger onderwijs en wetenschappelijk onderzoek (WHW) en in de Beleidsregel doelmatigheid hoger onderwijs 2009, heb ik besloten in te stemmen met uw voornemen om de wo-bacheloropleiding Technology and Liberal Arts and Sciences als bekostigde opleiding in Enschede te verzorgen.

**Beoordelingskader**

De wettelijke grondslag voor mijn besluitvorming is gelegen in artikel 6.2 van de WHW. Voorts is de Beleidsregel doelmatigheid hoger onderwijs van 17 juni 2009 leidraad geweest voor mijn afwegingen.

**Motivering**

Overeenkomstig het advies van de CDHO concludeer ik dat uw aanvraag voldoet aan de voorwaarden b, d en e van genoemde beleidsregel. Voor de nadere motivering verwijs ik u naar het meergenoemde advies van de CDHO. In haar advies heeft de CDHO een kanttekening gemaakt over de door u gekozen opleidingsnaam in het perspectief van de elders gebruikelijke opleidingsnaam Liberal Arts and Sciences. De CDHO is vanwege het belang van transparantie voorstander van een eenduidige opleidingsnaam zonder nadere aanduidingen. Gezien deze kanttekening geef ik u in overweging om binnen het verband van de

*Een belanghebbende kan tegen dit besluit binnen zes weken na de dag waarop het besluit hem is toegezonden schriftelijk bezwaar maken. De belanghebbende dient daartoe een bezwaarschrift in bij de minister/staatssecretaris van OCW, onder vermelding van "Bezwaar", ter attentie van DUO, Postbus 606, 2700 ML in Zoetermeer. Meer informatie over het maken van bezwaar vindt u op [www.bezwaarschriftenocw.nl](http://www.bezwaarschriftenocw.nl)*

VSNU met de betrokken universiteiten te komen tot afspraken over de opleidingnaam voor dit type onderwijsaanbod, waarbij uitgangspunt is dat de opleidingsnaam recht doet aan het inhoudelijk profiel van de opleiding.

### **Croho-procedure**

Ingevolge artikel 6.2, derde lid, van de WHW vervalt dit besluit indien de opleiding niet binnen 10 maanden na dagtekening van dit besluit is geregistreerd in het Centraal register opleidingen hoger onderwijs (Croho). Registratie binnen die termijn is niet eerder mogelijk dan nadat de NVAO ter zake van de onderhavige opleiding een positief besluit in het kader van de toets nieuwe opleiding heeft genomen.

Een afschrift van deze brief is gezonden aan de CDHO, de NVAO, de VSNU en aan de Dienst Uitvoering Onderwijs (Groningen).

De staatssecretaris van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap,  
namens deze,  
de directeur Hoger Onderwijs en Studiefinanciering,

drs. B. Minnée



### **Datum**

#### **Onze referentie**

335357 Een belanghebbende kan tegen dit besluit binnen zes weken na de dag waarop het besluit hem is toegezonden schriftelijk bezwaar maken. De belanghebbende dient daartoe een bezwaarschrift in bij de minister/staatssecretaris van OCW, onder vermelding van "Bezwaar", ter attentie van DUO, Postbus 606, 2700 ML in Zoetermeer. Meer informatie over het maken van bezwaar vindt u op [www.bezwaarschriftenocw.nl](http://www.bezwaarschriftenocw.nl)



**Commissie  
Doelmatigheid  
Hoger Onderwijs**

Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap  
t.a.v. de Staatssecretaris  
drs. H. Zijlstra  
Postbus 16375  
2500 BJ DEN HAAG

## Advies Geachte heer Zijlstra,

Op 12 juli 2011 heeft de Commissie Doelmatigheid Hoger Onderwijs het voornemen ontvangen van de Universiteit Twente om de wo bacheloropleiding Technology and Liberal Arts & Sciences als bekostigde opleiding te verzorgen te Enschede. In verband met het ontbreken van voor de beoordeling vereiste en relevante gegevens heeft de Commissie de aanvrager op 14 juli 2011 verzocht de aanvraag aan te vullen. Op 22 juli 2011 is de ontbrekende informatie ontvangen en is de aanvraag door de Commissie in behandeling genomen.

**datum**  
19 september 2011

In verband met een zorgvuldige adviesprocedure heeft de Commissie zich genoodzaakt gezien een nieuwe beslistermijn van uiterlijk 30 september 2011 te stellen waarbinnen de aanvrager een besluit op de aanvraag kan verwachten.

**onderwerp**  
Nieuwe opleiding  
Universiteit Twente  
Wo bachelor  
Technology and Liberal Arts  
& Sciences  
Enschede

### **Advies Commissie Doelmatigheid Hoger Onderwijs**

Gelet op het hierna volgende adviseert de Commissie u om positief te besluiten op het verzoek van Universiteit Twente om de wo bacheloropleiding Technology and Liberal Arts & Sciences als bekostigde opleiding te Enschede te verzorgen. De Commissie tekent daarbij aan dat zij haar toetsing heeft gericht op de gevraagde nieuwe opleiding en niet op een aanvraag voor een University College.

**ons kenmerk**  
2011/019

### **Beoordelingskader**

**bijlagen**  
beoordelingskader

De wettelijke grondslag voor dit advies is gelegen in artikel 6.2 van de Wet op het Hoger onderwijs en Wetenschappelijk onderzoek (WHW). Voorts heeft de Beleidsregel doelmatigheid hoger onderwijs van 17 juni 2009, verder te noemen de Beleidsregel, voor de Commissie als leidraad gediend. Het beoordelingskader treft u in de bijlage bij dit advies aan.

### **Omschrijving van de aanvraag**

De Universiteit Twente (UT) wil per 1 september 2012 een nieuwe opleiding met een bètaprofiel starten, te weten de wo bacheloropleiding Technology and Liberal Arts & Sciences. De opleiding zal worden aangeboden in de vorm van een residentiële University College binnen de Academy of Technology and Liberal Arts & Sciences (ATLAS). Het University College zal worden ingericht op de UT-campus, gekoppeld aan Kennispark Twente.

Aanvrager richt zich als eerste van de drie samenwerkende Technische Universiteiten (3TU) met het University College op studenten die een engineering-profiel ambiëren waarvoor in Nederland nog geen aanbod in de vorm van een bèta- of technologie georiënteerde University College bestaat. Aanvrager beoogt met het University College een bijdrage te leveren aan de groei van het aantal afgestudeerden met een bèta/techniek georiënteerde opleiding.

De CROHO-registratie is voorzien in het onderdeel 'Sectoroverstijgend' in het subonderdeel 'Onderwijs/landbouw en natuurlijke omgeving/natuur/techniek/gezondheid'.

Aanvrager doet een beroep op voorwaarden a, b, c, d en e van de Beleidsregel.

pagina 2 van 4 **Motivering**

De aanvraag voldoet naar mening van de Commissie aan voorwaarden b, d en e van de Beleidsregel.

*Beoordeling voorwaarde a Beleidsregel*

De aanvraag voldoet niet aan voorwaarde a.

Naar het oordeel van de Commissie ziet voorwaarde a toe op de inhoud van het aan te bieden onderwijs, en niet op de vorm waarin dit onderwijs wordt aangeboden. Het voornemen dat aanvrager ter beoordeling aan de Commissie heeft voorgelegd is voor 90% samengesteld vanuit bestaande Croho-opleidingen van de aanvrager. Het voornemen is daardoor niet te beschouwen als zijnde een nieuwe opleiding die van groot belang is om een doorslaggevende rol te spelen in de verdere uitbouw van de Nederlandse kennissamenleving in de zin dat de beoogde opleiding een doorslaggevende rol zal spelen bij de versterking van de innovatiekracht.

Het bestaande onderwijsaanbod wordt aangepast aan het concept van een residentiële University College. Naar mening van de Commissie is het "collegemodel" reeds gangbaar is en niet te beschouwen als grensverleggende vorm van vernieuwing. Er is naar oordeel van de Commissie evenmin aangetoond dat wordt tegemoetgekomen aan nieuwe, door de Minister, erkende beroepen waarvoor wordt opgeleid. Ook is er naar oordeel van de Commissie niet aangetoond dat er sprake is van een nieuwe wetenschappelijke ontwikkeling in een innovatieve sector.

*Beoordeling voorwaarde b Beleidsregel*

De aanvraag voldoet aan voorwaarde b.

De aanvraag voldoet aan het rijksbeleid t.a.v. het bevorderen van deelname aan bètatechnische opleidingen door via een nieuwe onderwijsvorm ook andere doelgroepen te interesseren voor een bètatechnisch curriculum. Aanvrager heeft daarbij aangevoerd dat met name door het aanbod van een breed palet aan scholings- en keuzemogelijkheden door middel van het model van een residentiële University College, er mogelijkheden ontstaan om de instroom in bètatechniekopleidingen te vergroten. De Commissie is van mening dat de aanvraag daardoor bijdraagt aan een andere dan onder voorwaarde a genoemde en door de Minister erkende behoefte op terreinen, waarvoor de Rijksoverheid een bijzondere verantwoordelijkheid op stelselniveau draagt.

*Beoordeling voorwaarde c Beleidsregel*

De aanvraag voldoet niet aan voorwaarde c.

De aanvrager doet een beroep op voorwaarde c, er zijn echter ter versterking van de regio Twente geen bestuurlijke afspraken zoals bedoeld in de Beleidsregel.

*Beoordeling voorwaarde d Beleidsregel*

De aanvraag voldoet aan voorwaarde d.

Met het University College realiseert de aanvrager een van bestaande opleidingen afwijkende opleidingsmogelijkheid die aan het rijksbeleid dat is gericht op het vergroten van de instroom tegemoetkomt. De omvang van het University College blijft door het selectie-element bij toelating beperkt waardoor andere instellingen of bestaande opleidingen van aanvrager zelf, naar het oordeel van de Commissie, geen nadelige gevolgen zullen ondervinden als gevolg van de toelating van het University College.

Het realiseren van de opleiding leidt naar de mening van de commissie op langere termijn niet tot substantieel nadelige effecten voor de benutting van de bestaande capaciteit en infrastructuur op het desbetreffende onderwijs- en onderzoeksterrein.

- Arbeidsmarkt

Op de arbeidsmarkt zijn grote tekorten aan bètatechnisch geschoolden. Naar het oordeel van de Commissie heeft aanvrager met haar onderbouwing van het beroep op voorwaarde b aangetoond



**Commissie  
Doelmatigheid  
Hoger Onderwijs**

pagina 3 van 4 dat met de aanvraag wordt tegemoetgekomen de groei van technisch geschoold potentieel voor de arbeidsmarkt. Hierbij refereert aanvrager naar het oordeel van de commissie terecht aan onder andere het Platform Bètatechniek, de Kennis Investerings Agenda en het Innovatieplatform die daarvoor pleiten.

**- Instroom**

Binnen de bestaande University Colleges kiest een minderheid van de studenten voor een science-profiel. Voor studenten die een engineering-profiel ambiëren is er nog geen aanbod. De aanvrager verwacht op basis van een verrichte steekproef een gestaag groeiende instroom in de nieuwe opleiding te realiseren uitmondend in een totaal dat schommelt tussen de 90 en 125 studenten.

**- Afstemming**

Aanvrager heeft haar voornemen afgestemd met de universiteiten die een University Colleges aanbieden met een science-richting. Daarnaast zijn ook de partners binnen de 3TU.Federatie betrokken bij het initiatief van de aanvrager. Alle partijen ondersteunen de komst van het gevraagde University College.

***Beoordeling voorwaarde e Beleidsregel***

De aanvraag voldoet aan voorwaarde e.

De Commissie is van oordeel dat de inbedding van de opleiding in de (regionale) kennisinfrastructuur in voldoende mate is verzekerd. In haar overwegingen heeft de Commissie betrokken dat het gevraagde University College wordt gestart binnen de constellatie van bestaande opleidingen van de aanvrager. De kennisinfrastructuur die aanvrager daarvoor in stand houdt wordt verder ontwikkeld vanuit de Academy of Technology and Liberal Arts & Sciences en gekoppeld aan Kennispark Twente.

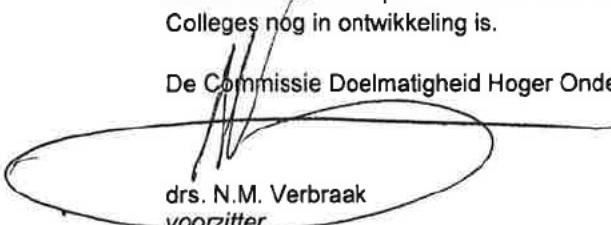
Gelet op het vorenstaande adviseert de Commissie Doelmatigheid Hoger Onderwijs u om positief te besluiten op het voorliggende verzoek.

**Kanttekening.**

- Het ministerie van OCW heeft in het verleden University Colleges bij registratie in het croho gekwalificeerd als sectoroverstijgende wo-bacheloropleidingen met de benaming 'Liberal Arts and Sciences'. De aan die opleiding verbonden graad is die van 'Bachelor of Arts' of 'Bachelor of Science', afhankelijk van de door de student gekozen major. Naar het oordeel van de Commissie is het uit het oogpunt van transparantie ongewenst indien instellingen het onderwijsconcept 'University College' naar believen voorzien van nadere aanduidingen. Derhalve zou naar de opvatting van de Commissie de opleidingsnaam 'Liberal Arts & Science' moeten zijn, zonder nadere duiding. Voor een instelling met een sterk op de techniek georiënteerd opleidingsaanbod ziet de Commissie daartoe ook geen reden.

- De Commissie heeft bij de behandeling van deze aanvraag, uitgaande van bestaande regelgeving, geconstateerd dat onderhavige aanvraag nog niet goed in te passen is in de structuur van de macrodoelmatigheid. Tegelijkertijd heeft de Commissie geconstateerd dat de voorliggende aanvraag weliswaar past binnen de kaders van de 'Strategische Agenda' maar dat het beleid dat het departement van OCW voert ten aanzien van vestiging en inhoud van University Colleges nog in ontwikkeling is.

De Commissie Doelmatigheid Hoger Onderwijs

  
drs. N.M. Verbraak  
voorzitter

**Beoordelingskader macrodoelmatigheid nieuwe opleiding**

Aan de hand van de in de Beleidsregel doelmatigheid hoger onderwijs van 17 juni 2009 genoemde voorwaarden worden voornemens tot het verzorgen van een nieuwe opleiding beoordeeld op doelmatigheid. Een nieuwe opleiding kan volgens artikel 4.1 van deze Beleidsregel alleen doelmatig worden geacht indien het voornemen ten minste voldoet aan één van de voorwaarden a, b of c en tevens aan de beide voorwaarden d en e.

Volgens voorwaarde a draagt de opleiding aantoonbaar bij aan de verdere ontwikkeling van de Nederlandse kennissamenleving doordat de opleiding tegemoet komt aan een door de Minister erkende behoefte aan nieuwe beroepen of aan door de Minister noodzakelijk geachte nieuwe ontwikkelingen, waaronder wetenschappelijke ontwikkelingen in innovatieve sectoren.

Volgens voorwaarde b draagt de opleiding aantoonbaar bij aan een andere dan onder a genoemde en door de Minister erkende behoefte op terreinen, waarvoor de Rijksoverheid een bijzondere verantwoordelijkheid op stelselniveau draagt.

Volgens voorwaarde c wordt de opleiding gevestigd in een landsdeel waarover bestuurlijke afspraken met de Minister zijn gemaakt om de kennisinfrastructuur aldaar te versterken, om daarmee gebiedsspecifieke knelpunten en achterstandssituaties te verminderen.

Op grond van voorwaarde d mag realisering van een opleiding op langere termijn niet leiden tot substantieel, of indien aan voorwaarde c is voldaan tot bovenmatig, nadelige effecten voor de benutting van de bestaande capaciteit en infrastructuur op het desbetreffende onderwijs- en onderzoeksterrein.

Volgens voorwaarde e is de inbedding van de opleiding in de (regionale) kennisinfrastructuur voldoende verzekerd.